Trälyftet för en hållbar och resilient framtid

Bakgrund och syfte
Västerbottens träindustri står inför krav på hållbarhet, digitalisering och nya affärsmodeller. Trälyftet bygger på en färdplan från 2024 som visade att industrins behov med ökade krav på hållbarhet och digitalisering så behöver företagen accelerera omställningen mot en cirkulär och resurseffektiv ekonomi.

Projektet Trälyftet mål är att accelerera omställningen mot en cirkulär och resurseffektiv ekonomi. Träindustrin är inte bara är en del av framtiden – utan en avgörande drivkraft. Branschen står i centrum för omställningen till ett hållbart samhälle. Med förnybara material, innovativa lösningar och stark förankring i svensk tradition bidrar branschen till både klimatomställning och ekonomisk tillväxt i hela landet.

Drivkrafter till omställningen;

- Hur skapas värde i företagen utifrån dessa nya krav?
- Hur kan det bli konkurrensfaktorer att ställa om?
- Hur kan den säkra verksamheten inför framtiden?

Projektet vänder sig till: Mikroföretag samt SMF bolag i Västerbotten

Projektet ger stöd genom: Rådgivning, workshops, kunskap/kompetens, demonstrationscase och individuell vägledning.

Trälyftet erbjuder stöd inom fem områden:
1. Cirkulär omställning
Utveckla produkter, tjänster och affärsmodeller som minskar spill och främjar återbruk.
2. Kompetensutveckling och kompetensförsörjning
Kartlägga behov och stärka kompetensen genom rådgivning, workshops och utbildning.
3. Resurseffektiv produktion
Effektivisera arbetssätt, produktion och materialflöden samt använda resurser bättre.
4. Samarbeten och nätverk
Utbyta erfarenheter, testa idéer och hitta relevanta samarbeten och finansieringsstöd.
5. Teknikutveckling
Utforska digitala lösningar för bättre kontroll och spårbarhet

Tidplan uppdelad i tre faser:

- **2026, Uppstart och grundläggning**

Projektet Trälyftet medfinansieras av
Medfinansieras av Europeiska unionen
region västerbotten
tmf
Träbransch norr
Skellefteå kommun
Lycksele kommun
Norsjö kommun
Umeå kommun

- kartläggning av företag, lansering av kommunikationsstrategi och grundutbildningar i cirkulär ekonomi.

- **2027, Genomförande och skalning**
  - *Show Case-demoprojekt, nätverk, kunskapsdagar och utveckling av certifieringsförslag*

2028, Konsolidering & förankring, policyunderlag och slutrapport
- *Full implementering av digitala lösningar, innovationslabb, lansering av marknadsplats för restmaterial och slutrapportering.*

Aktiviteter

Implementering av cirkulära lösningar

- Ge deltagande företag praktiskt stöd att ställa om till cirkulära affärsmodeller och produktionsmetoder.
- Erbjuda rådgivning, workshops, demonstrationscase och individuell vägledning.
- Ge konkreta verktyg för att minska resursförbrukning, återanvända restmaterial och sänka klimatpåverkan

Digitalisering och resursoptimering

- Stödja minst 3- 5 företag att införa digital spårbarhet i material- och produktionsflöden.
- Planera och införa teknik som QR-koder, RFID-taggar eller blockkedjelösningar, anpassat efter företagets storlek och systemmiljö (t.ex. integration med ERP/MPS).
- Möjliggöra cirkulära flöden: spåra träkomponenter, identifiera restmaterial och se när material kan återtas.

Kunskap, kompetens och nätverk

- Höja kunskapsnivån hos målgruppen och bygga samverkansstrukturer i träindustrin.
- Genomföra utbildningar, seminarier och nätverksträffar
- Ge företagen ny kunskap om cirkulär ekonomi, hållbar produktutveckling och resurseffektiv produktion.

Strategier för cirkulär träindustri

- Ta fram riktlinjer och policyförslag för cirkulär omställning i träförädling (design, materialval, spårbarhet, återbruk, restflöden, klimatpåverkan).
- Föra dialog med certifieringsorgan (FSC, PEFC, Möbelfakta, EPD) och ta fram ett konceptförslag till certifieringsmodell för cirkularitet.

Projektet Trälyftet medfinansieras av
Medfinansieras av Europeiska unionen · region västerbotten · tmf · Träbransch norr
Skellefteå kommun · Lycksele kommun · Norsjö kommun · Umeå kommun

- Sammanställa beslutsunderlag och policybriefs för regionala och nationella beslutsfattare.
- Genomföra affärsmodellering och uppskalningsanalys

Förväntade resultat

- Utvecklade strategier och beslutsunderlag för cirkulär affärsutveckling
- En mer resurseffektiv och konkurrenskraftig träindustri i Västerbotten

Avslutning och framtid

- Projektet skapar förutsättningar för en hållbar och resilient träindustri

Projektet Trälyftet medfinansieras av